

Als op 11 januari 1942 Japan Indië aanvalt, wordt het al snel duidelijk dat het KNIL totaal geen partij is voor de goed georganiseerde en getrainde Japanners. Begin maart 1942 geeft het KNIL zich over en de militairen worden krijgsgevangenen. Nederlands-Indië is door Japan bezet.

Met de bezetting komt een einde aan de macht van de Nederlanders. Door de jarenlange overheersing en onderdrukking ziet een groot deel van de bevolking de bezetting als een bevrijding. Veel Indonesiërs zijn blij en verwelkomen de Japanse strijdkrachten. Nederlandse bestuurders, ambtenaren en opzichters worden gevangengenomen en vervangen door Japanners en Indonesiërs. Omdat de bevolking op de hand is van Japan worden Indonesische KNIL-militairen vrijgelaten. Dit gebeurt op basis van huidskleur.

Alex is donker van kleur en wordt daarom al snel vrijgelaten. De Japanners gaan ervan uit dat hij aan hun zijde staat. Mien is blij dat haar broer weer thuis is. Ze kan zijn steun goed gebruiken.

Er wordt niet veel gesproken, maar de spanning is voor Aldi duidelijk voelbaar. Het wordt helder dat de Japanners het op Sumatra hebben voorzien. Het eiland zit vol olie en kolen, grondstoffen die in oorlogstijd van levensbelang zijn. De volwassenen fluisteren met ernstige gezichten en er klinkt geen vrolijk gelach meer door het huis. Aldi ziet dat haar Tante Tine en Mien zakjes naaien in hun bh's en onderkleding om het goud en andere kostbaarheden in te verstoppen. Ook de zomen van hun kleding worden op die manier ineens geheime bewaarplekken. Maar er is nog zoveel meer dat ze willen veiligstellen voor de vijand.

Het tafelzilver, de serviezen, het Chinees porselein en alles van waarde wordt zorgvuldig in lakens gewikkeld of in koffers opgeborgen. De vloer in de naaikamer van Tine is van cement en daardoor een perfecte plek om alles te verbergen. Alex en zijn zoons Just en Johnny bikken de vloer open en graven een gat. Een gat dat zo groot is dat ook de kostbaarheden van Alfred en van Mien en Herman er een plaats in krijgen. Alles wordt afgedekt met zand en daarna weer met nieuw cement afgesloten. Een van de bediendes heeft een vrouw opgehaald die een Guna Guna ritueel doet. Dit ritueel moet ervoor zorgen dat de spullen veilig en onaangetast blijven. Aldi ziet dat de vrouw eieren tegen een boom gooit. Ze gebaart dat iedereen een aantal rondjes om de boom moet lopen. Gedwee doen ze dat, toch een beetje angstig voor het onbekende.

Op een dag is de spanning in huis te snijden. Aldi wordt het thuiszitten zat en neemt haar zusjes mee naar het zwembad om wat afleiding te vinden. Aldi, Ilien en Ireen zwemmen de deprimerende stemming van zich af en duiken om beurten van de hoge duikplank. Voor even zijn ze weer onbezorgde tieners totdat ze ineens geluiden horen die ze nooit eerder hebben gehoord. De geluiden komen nu snel dichterbij. Verstijfd houdt Aldi haar adem in. Alleen haar hoofd komt boven het water uit en al is het water warm, ze trilt als een rietje. Met angst in haar ogen en met bibberende stem zegt ze haar zusjes dat ze stil moeten zijn.

Dan zien ze ineens waar die geluiden van piepend metaal vandaan komen.

Fietsen, heel veel fietsen met mannen in uniform. Het zijn de Japanners. Ze dragen helmen met lange flappen aan de zij- en achterkant. Takjes en bladeren steken als camouflage uit hun uniform. Ze zijn met zoveel! De groep splitst zich en langs de kanten van het zwembad fietsen ze in een gelijk tempo door, alsof ze de tieners niet zien die zich watertrappelend zo stil mogelijk houden.

Wat moeten ze doen? Onder water duiken? Nee, zo lang kunnen ze hun adem niet inhouden. Aldi's hersenen draaien op volle toeren en ze houdt de handen van haar zusjes vast. Langzaam, heel langzaam bewegen ze zich naar de kant van het zwembad. De Japanners kijken naar de meisjes maar fietsen door. Eenmaal op de kant rennen ze zo hard als ze kunnen naar het dichtstbijzijnde huis. Aldi bonkt op de deur van Alex en Tine. 'Oom, oom!', roepen ze in paniek. Alex laat de drijfnatte meisjes binnen en opgewonden vertellen ze wat ze hebben gezien.

Alex is geschokt. 'Hoe kunnen jullie zo gevaarlijk doen!' Alex loopt rood aan van woede. Zijn zwager had hem nog zo gevraagd om goed op zijn dochters te passen. En nu hadden de meisjes oog in oog gestaan met de vijand.

'Dit waren de Kempetai, het Japanse elitekorps dat nergens voor terug deinst. Jullie hebben geluk gehad dat zij het waren. Zij doen niets anders dan

wat ze wordt opgedragen. En jullie lastigvallen hoorde gelukkig niet tot hun opdracht, godzijdank!', moppert Alex.

Ireen en Ilien barsten in tranen uit en Aldi blijft stil. Maar dat wil niet zeggen dat ze niet net zo is geschrokken. De preek van Alex lijkt langs haar heen te gaan, maar niets is minder waar. Ze beseft zich maar al te goed hoe gevaarlijk hun zwempartijtje was.

Alex loopt met de meisjes naar huis, even verderop. Er wordt weer gefluisterd. Het is zover, Japan is Sumatra binnengevallen. De oorlog heeft ook hen bereikt. 'Mien, luister. De mijn is buiten werking gesteld. Er is niemand meer om de mijn draaiende te houden.'

'Ja, ik heb het net gehoord', antwoordt Mien zachtjes. 'Ik hoorde ook dat hoofdzichter Beens dood is. Hij zag geen andere uitweg en is in de hoogste toren geklommen en naar beneden gesprongen.' Mien slaat haar handen voor haar ogen. Het wordt haar even teveel. Ze heeft al een tijd lang niets van Herman gehoord en nu het echt gaat beginnen, dringt de harde werkelijkheid tot haar door. Ze zal voor haar dochters moeten vechten, net als alle moeders, wiens echtgenoten zijn vertrokken om te vechten voor hun vaderland.